

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**НАКАЗ
МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

21.11.2012

м. КИЇВ

№ 771

Про затвердження Інструкції про порядок
оцінки потенційно небезпечних об'єктів
Збройних Сил України з питань живучості
та вибухопожежобезпеки

З метою встановлення порядку оцінки потенційно небезпечних об'єктів
Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Інструкцію про порядок оцінки потенційно небезпечних
об'єктів Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки,
що додається.

2. Наказ Міністра оборони України від 29 серпня 2011 року № 535
“Про затвердження Тимчасової інструкції про порядок оцінки потенційно
небезпечних об'єктів Міністерства оборони України та Збройних Сил
України з питань живучості та вибухопожежобезпеки” вважати таким, що
втратив чинність.

3. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України

Д.А.САЛАМАТІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністра оборони України
№

ІНСТРУКЦІЯ

про порядок оцінки потенційно небезпечних об'єктів
Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція про порядок оцінки потенційно небезпечних об'єктів Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки визначає основні положення щодо порядку перевірки та оцінки живучості та вибухопожежобезпеки об'єктів технічних територій потенційно небезпечних об'єктів (далі – ПНО), на яких зберігаються ракети, боєприпаси, вибухові речовини, компоненти ракетного палива та пально-мастильні матеріали з питань живучості та вибухопожежобезпеки.

Положення цієї Інструкції поширюються на органи військового управління, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації Збройних Сил України.

1.2. Завданням оцінки живучості та вибухопожежобезпеки потенційно небезпечних об'єктів є:

встановлення відповідності живучості та вибухопожежобезпеки ПНО вимогам законів, Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністра оборони України та інших керівних документів;

встановлення здатності ПНО виконувати завдання за призначенням, забезпечити безпеку населення та об'єктів національної економіки в разі виникнення аварійних ситуацій на ПНО;

перевірка виконання посадовими особами ПНО основних вимог керівних документів та функціональних обов'язків з питань живучості та вибухопожежобезпеки;

визначення стану захищеності населення, особового складу, озброєння та військової техніки, ракет і боєприпасів, вибухових речовин, компонентів ракетного палива, будівель та споруд від можливих наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

1.3. Перевірка та оцінка живучості та вибухопожежобезпеки ПНО здійснюється структурними підрозділами Міністерства оборони України, Генеральним штабом Збройних Сил України та органами військового управління Збройних Сил України.

1.4. Для здійснення перевірок, за рішенням керівництва Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та органів військового управління Збройних Сил України, призначаються комісії.

1.5. При здійсненні перевірки та оцінки живучості та вибухопожежобезпеки ПНО до складу комісій, за необхідністю та погодженням з відповідними посадовими особами, залучаються фахівці від структурних підрозділів Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління Збройних Сил України і з'єднань за напрямом проведення перевірки.

1.6. Голова та члени комісії несуть персональну відповідальність за законність, об'єктивність результатів перевірки та надані пропозиції керівництву ПНО.

2. Терміни та визначення в цій Інструкції застосовуються в значеннях, наведених в Інструкції з організації вартової служби в Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 12 березня 2012 року № 132, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2012 року за № 504/20817, військового стандарті ВСТ 01.201.001 – 2008 (01) “Ракетно-артилерійське забезпечення. Живучість та вибухопожежобезпека арсеналів, баз та складів озброєння, ракет і боєприпасів. Терміни та визначення”.

3. Живучість та вибухопожежобезпека ПНО оцінюється за показниками:

- розроблення плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій;
- забезпеченість блискавкозахисними спорудами;
- забезпеченість нормативними запасами води;
- стан обвалування;
- забезпеченість засобами пожежогасіння;
- стан обладнання засобами охорони;
- оснащеність автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації;
- технічний стан сховищ, майданчиків відкритого зберігання, навісів;
- стан укриття пожежної техніки;
- боездатність пожежного підрозділу;
- стан обробки горючих матеріалів (дерев'яних конструкцій) вогнезахисними сумішами;
- стан інфраструктури;
- стан тари;
- стан резервуарів для зберігання компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів (для об'єктів зберігання КРП та ПММ);
- забезпеченість об'єктів кислотійким спецодягом (для об'єктів зберігання КРП).

3.1. Розроблення плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій (далі – ПЛАС) оцінюється:

“добре”, якщо:

ПЛАС розроблено відповідно до вимог наказу Міністра оборони України від 19 серпня 2010 року № 440 “Про затвердження Правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на об'єктах Міністерства оборони України”;

особовий склад ПНО обов'язки щодо порядку дій згідно з ПЛАС знає та виконує;

“задовільно”, якщо виконано вимоги на оцінку “добре”, але:

ПЛАС не погоджено з керівником вищого органу військового управління, не доведено до органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, цивільного захисту, що беруть участь у локалізації і ліквідації аварій (надзвичайних ситуацій);

витяги з ПЛАС відсутні – у командирів структурних підрозділів та у безпосередніх виконавців – на робочих місцях;

особовий склад ПНО свої обов'язки щодо порядку дій згідно з ПЛАС знає та виконує не у повному обсязі;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно” або особовий склад ПНО порядок дій згідно з ПЛАС не знає.

3.2. Забезпеченість блискавкозахисними спорудами оцінюється:

“задовільно”, якщо об'єкти технічної території забезпечені блискавкозахисними пристроями відповідно до нормативних вимог;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.3. Забезпеченість нормативними запасами води оцінюється:

“задовільно”, якщо об'єкти технічної території та охоронний периметр (для ПНО, розташованих у пожежонебезпечних районах) забезпечені нормативними запасами води для потреб пожежогасіння;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.4. Стан обвалування оцінюється:

“задовільно”, якщо місця зберігання ракет, боєприпасів і пально-мастильних матеріалів обваловані відповідно до нормативних вимог;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.5. Забезпеченість засобами пожежогасіння оцінюється:

“задовільно”, якщо об'єкти технічної території забезпечені засобами пожежогасіння відповідно до норм, визначених наказами Міністра оборони України;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.6. Стан обладнання засобами охорони оцінюється за показниками:

3.6.1. Стан обладнання периметровими та об'єктовими технічними засобами охорони (далі – ТЗО):

“добре”, якщо об'єкти охорони даної категорії обладнано ТЗО відповідно до вимог наказу Міністра оборони України від 11 січня 2011 року № 15 ДСК “Про затвердження Інструкції про порядок обладнання об'єктів Збройних Сил України технічними засобами охорони”;

“задовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “добре”, але об'єкти обладнано одним рубежем периметрових ТЗО;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.6.2. Стан обладнання охоронних периметрів:

“добре”, якщо обладнання охоронних периметрів (наявність зовнішньої та внутрішньої огорожі, постових грибків, спостережних вишок, окопів, інженерних загороджень, захисних стінок, освітлення, засобів зв'язку, кнопок тривожної сигналізації, котрольно-слідової смуги, стежки наряду (дороги охорони)) відповідає вимогам Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, наказу Міністерства оборони України від 12 березня 2012 № 132 “Про затвердження Інструкції з організації вартової служби у Збройних Силах України”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2012 року за № 504/20817, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2012 року за № 504/20817 та Міністра оборони України від 11 січня 2011 року № 15 ДСК “Про затвердження Інструкції про порядок обладнання об'єктів Збройних Сил України технічними засобами охорони”;

“задовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку добре, але охоронні периметри обладнано зовнішньою та внутрішньою огорожею, спостережними вишками, освітленням, засобами зв’язку відповідно до вимог Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, наказу Міністерства оборони України від 12 березня 2012 № 132 “Про затвердження Інструкції з організації вартової служби у Збройних Силах України”, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2012 року за № 504/20817 та Міністра оборони України від 11 січня 2011 року № 15 ДСК “Про затвердження Інструкції про порядок обладнання об’єктів Збройних Сил України технічними засобами охорони”;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.6.3. Наявність контрольно-пропускних пунктів (далі – КПП) та їх оснащення:

“добре”, якщо:

об’єкти технічних територій обладнані за типовими проектами КПП, які облаштовані турнікетами, встановлена кнопка термінового виклику резервної групи з виводом сигналу на пульт чергового частини (начальника варті), воротами з пристроями для навісних замків, протитаранними пристроями, їжаками, ланцюгами, стрічками з шипами, трапом та пристроями для огляду техніки відповідно до вимог наказу Міністра оборони України від 21 грудня 2006 року № 739 “Про затвердження та введення в дію Інструкції з організації пропускового режиму на арсеналах, базах та складах Збройних Сил України, на яких зберігаються озброєння, ракети, боєприпаси і вибухові речовини”;

КПП оснащені засобами санкціонованого допуску відповідно до вимог наказу Міністра оборони України від 11 січня 2011 року № 15 ДСК;

“задовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “добре”, але КПП облаштовані воротами з пристроями для навісних замків, протитаранними пристроями, їжаками, ланцюгами, стрічками з шипами, засобами санкціонованого допуску (тимчасово замість засобів санкціонованого допуску допускається використання ручних портативних металошукачів);

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

Загальна оцінка оснащеності ТЗО:

“добре”, якщо за показниками, зазначеними в пунктах 3.6.1 та 3.6.2, оцінено як “добре”, а за показником, зазначеним в пункті 3.6.3, оцінено не нижче як “задовільно”;

“задовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “добре”, а за показниками, зазначеними в пунктах 3.6.1 – 3.6.3, оцінено не нижче як “задовільно”;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.7. Оснащеність автоматичними установками пожежогасіння та автоматичними установками пожежної сигналізації оцінюється:

“добре”, якщо об’єкти технічної території обладнані автоматичними установками пожежогасіння та автоматичними установками пожежної сигналізації відповідно до вимог чинного законодавства та наказів Міністра оборони України;

“задовільно”, якщо об’єкти технічної території обладнані автоматичними установками пожежної сигналізації відповідно до вимог законодавства та інших нормативно-правових актів;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги оцінки “задовільно”.

3.8. Стан укриття (місць зберігання) ракет, боєприпасів та інших вибухонебезпечних речовин оцінюється:

“добре”, якщо укриття (місця зберігання) знаходяться в технічно справному стані та забезпечують захист ракет, боєприпасів та інших вибухонебезпечних речовин від прямого впливу шкідливих факторів навколишнього середовища;

“задовільно”, якщо виконано вимоги оцінки “добре”, але укриття (місця зберігання) ракет, боєприпасів та інших вибухонебезпечних речовин потребують проведення капітального ремонту;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги оцінки “задовільно”.

3.9. Стан укриття пожежної техніки оцінюється:

“добре”, якщо пожежне депо відповідає вимогам Інструкції з організації служби і повсякденної діяльності штатних пожежних підрозділів та гасіння пожеж у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністра оборони України від 27 серпня 2009 року №428;

“задовільно”, якщо пожежне депо забезпечує укриття штатної пожежної техніки, опалюється та обладнано телефонним зв’язком;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги оцінки “задовільно”.

3.10. Боездатність пожежного підрозділу визначається відповідно до вимог наказів Міністра оборони України.

3.11. Стан обробки горючих матеріалів (дерев’яних конструкцій) вогнезахисними сумішами оцінюється:

“задовільно”, якщо об’єкти вогнезахисту оброблені вогнезахисними засобами згідно з нормативними вимогами;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги оцінки “задовільно”.

3.12. Стан інфраструктури оцінюється за показниками:

3.12.1. Стан мереж опалення:

“добре”, якщо мережі опалення, що обслуговують виробничі приміщення вибухо- і пожежонебезпечних категорій, утримуються в справному робочому стані, будівля котельні має ступінь вогнестійкості не нижче II, обладнана аварійним освітленням та відповідає нормативним вимогам;

“задовільно”, якщо виконано вимоги на оцінку “добре”, але мережі опалення або котельня потребують проведення ремонту;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.12.2. Стан мереж вентиляції:

“добре”, якщо мережі вентиляції у виробничих і складських приміщеннях вибухо- і пожежонебезпечних категорій утримуються в справному робочому стані та відповідають нормативним вимогам;

“задовільно”, якщо виконано вимоги на оцінку “добре”, але мережі вентиляції потребують проведення ремонту;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.12.3. Стан мереж електропостачання:

“добре”, якщо:

місця зберігання обладнані освітленням відповідно до нормативних вимог, забезпечені резервним джерелом електропостачання, а електричне обладнання та устаткування влаштоване згідно з вимогами Правил улаштування електроустановок, затверджених Міністерством енергетики та електрифікації СРСР 04 липня 1984 року, та утримується в справному робочому стані;

“задовільно”, якщо виконано вимоги на оцінку “добре”, але мережі електропостачання потребують проведення ремонту;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”, або грубо порушуються вимоги Правил експлуатації електроустановок.

3.12.4. Стан дорожньої мережі:

“добре”, якщо на технічній території:

основні дороги мають покриття, яке забезпечує безперервний, безпечний, зручний, кільцевий рух автомобільного транспорту;

передбачено не менше двох розосереджених в’їздів (виїздів) на технічну територію, що примикають до доріг загального користування;

до пожежних водойм (гідрантів) обладнано під’їзди з твердого покриття та майданчики для постановки пожежної техніки;

“задовільно”, якщо:

виконано вимоги на оцінку “добре”, але до пожежних водойм (гідрантів) не обладнано під’їзди з твердого покриття або майданчики для постановки пожежної техніки;

дорожні мережі потребують проведення капітального ремонту;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно” або дорожні мережі мають пошкодження, які створюють небезпеку для руху транспорту.

Загальна оцінка стану інфраструктури:

“добре”, якщо не менше 75% показників оцінено як “добре”, решта – “задовільно”;

“задовільно”, якщо за всіма показниками оцінено не нижче як “задовільно”;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.13. Стан тари оцінюється:

“задовільно”, якщо:

тара відповідає вимогам діючої конструкторської документації та технічним умовам, гідна для зберігання та транспортування, а та, що уражена домовими грибами (плодовими тілами), своєчасно ізолюється і зберігається на спеціально відведеному майданчику або спалюється;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.14. Стан резервуарів для зберігання компонентів ракетного палива та пально-мастильних матеріалів та їх обладнання оцінюється:

“задовільно”, якщо резервуари знаходяться в технічно справному стані, обладнані кришками, дихальними клапанами, заглушками, дефектоскопія резервуарів проведена, нейтралізуючі розчини в наявності;

“незадовільно”, якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.15. Забезпеченість об’єктів кислотійким спецодягом оцінюється:

“задовільно”, якщо об’єкти забезпечено придатними до використання кислотостійким спецодягом відповідно до встановлених норм; “незадовільно”, якщо не виконано вимогу оцінки “задовільно”.

4. Стан живучості та вибухопожежобезпеки потенційно небезпечних об’єктів:

“дозволяє виконувати завдання за призначенням”, якщо за всіма показниками оцінено позитивно (у тому числі за пунктами 3.6, 3.12 – “добре”), а боєздатність пожежного підрозділу оцінено не менш ніж “обмежено боєздатний”;

“обмежено дозволяє виконувати завдання за призначенням”, якщо не менше 60% показників оцінено позитивно (у тому числі за пунктами 3.2–3.6, 3.12), а боєздатність пожежного підрозділу оцінено не менш ніж “обмежено боєздатний”;

“не дозволяє виконувати завдання за призначенням”, якщо не виконано вимогу “обмежено дозволяє виконувати завдання за призначенням” або хоча б за одним показником, зазначеним в пунктах 3.2–3.5, оцінено як “незадовільно”.

Примітки:

1. Показники, зазначені в пунктах 3.14, 3.15, не враховуються під час оцінювання живучості та вибухопожежобезпеки арсеналів, баз та складів ракет і боєприпасів.

2. Показник, зазначений в пункті 3.13, не враховується під час оцінювання живучості та вибухопожежобезпеки баз та складів зберігання компонентів ракетного палива.

3. Показник, зазначений в пункті 3.15, не враховується під час оцінювання живучості та вибухопожежобезпеки баз та складів зберігання пально-мастильних матеріалів.

Заступник Міністра оборони України –
керівник апарату

В.М.МОЖАРОВСЬКИЙ

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
до наказу Міністра оборони України

від

№

Видання наказу обумовлене необхідністю удосконалення порядку оцінки потенційно небезпечних об'єктів Збройних Сил України (далі – ПНО) з питань живучості та вибухопожежобезпеки, а також пов'язане з виданням низки нових нормативно-правових актів у даній сфері діяльності.

Метою видання цього наказу є:
встановлення здатності ПНО виконувати завдання за призначенням у разі можливого виникнення аварійної (надзвичайної) ситуації техногенного та природного характеру, забезпечити безпеку населення та об'єктів народного господарства у разі виникнення аварійних (надзвичайних) ситуацій на ПНО;

визначити першочергові заходи щодо приведення стану живучості та вибухопожежобезпеки ПНО у відповідність з вимогами чинного законодавства та нормативно-правових актів.

Наказом Міністра оборони України встановлюються показники та порядок оцінки живучості та вибухопожежобезпеки ПНО.

У цій сфері правового регулювання діють такі законодавчі та нормативно-правові акти:

постанова Кабінету Міністрів України від 28.06.1995 № 472 “Про програму забезпечення живучості та вибухопожежобезпеки арсеналів, баз і складів озброєння, ракет і боєприпасів ЗСУ на 1995–2015 роки” (із змінами);

наказ Міністра оборони України від 19.08.10 № 440 “Про затвердження Правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на об’єктах Міністерства оборони України”;

наказ Міністра оборони України від 11.01.11 № 15ДСК “Про затвердження Інструкції про порядок обладнання об’єктів Збройних Сил України технічними засобами охорони”;

наказ Міністра оборони України від 04.01.2011 № 2 “Про затвердження Типових нормативів для розроблення штатів пожежних підрозділів Міністерства оборони України та Збройних Сил України”;

наказ Міністра оборони України від 25.06.2007 № 372 “Про затвердження Правил пожежної безпеки для військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України”;

наказ Міністра оборони України від 10.04.2006 № 185 “Про затвердження Положення про пожежну безпеку в Збройних Силах України”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.05.2006 за № 529/12403;

наказ Міністра оборони України від 21.12.2006 № 739 ДСК “Про затвердження та введення в дію Інструкції з організації пропускового режиму на арсеналах, базах та складах Збройних Сил України, на яких зберігаються озброєння, ракети, боєприпаси і вибухові речовини”;

наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02.07.2007 № 460 “Про затвердження Правил з вогнезахисту”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження наказу Міністра оборони України “Про затвердження Інструкції про порядок оцінки потенційно небезпечних об’єктів Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки” не потребує додаткових фінансових і матеріальних витрат.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків видання

Видання зазначеного наказу Міністра оборони України створить умови для єдиного розуміння порядку оцінки ПНО Збройних Сил України з питань живучості та вибухопожежобезпеки, надасть можливість визначити першочергові заходи впливу щодо приведення живучості та вибухопожежобезпеки ПНО у відповідність з вимогами керівних документів.

Тимчасово виконуючий обов’язки
начальника Озброєння Збройних Сил України
генерал-майор

Р.С.БАШИНСЬКИЙ